

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 3 / VELJAČA 2015.

Zelena kohezijska politika 2014. - 2020.

Global Divestment Day

13. i 14. veljače

TEMA broja:

Odluke o

istraživanju i

eksploataciji nafte

i plina u Jadranu

moraju se poništiti

Riječ zastupnika

Drage čitateljice i čitatelji,

evo nas već i na trećem broju našeg Zelenog lista koji otvaramo s temom istraživanja nafte i plina u Jadranu. Nažalost, ekonomski pokazatelji za Hrvatsku nisu optimistični, a prema najnovijoj prognozi Europske komisije očekivani rast BDP-a samo od 0,2 posto u 2015. godini predstavlja smanjenje u odnosu na prijašnju, proljetnu ekonomsku prognozu Komisije u kojoj se Hrvatskoj u

2015. predviđao rast od 0,7 posto BDP-a. Deficit državnog proračuna i javni dug nažalost i dalje rastu. Ne čudi stoga što Vlada RH u izbornoj godini želi brzo-pretim potezima i ograničenim mjerama pridobiti privremenu naklonost birača, umjesto da ozbiljno krene u proces strukturnih reformi. Najopasnije posljedice takve politike očituju se upravo u postupku istraživanja nafte i plina u Jadranu, u kojem se vješto zaobilaze demokratske procedure i nepromišljeno na duži rok ugrožava budućnost naših otoka i priobalja. Toj sam temi posvetio svoj govor na plenarnoj sjednici u siječnju, a o argumentima i aktivnostima kojima želim ponuditi alternativu i upozoriti na moguću štetnost vladinih odluka pročitate detaljnije u ovom broju. Prije svega, Jadransko-jonska strategija u čijoj izradi radim kao glasnogovornik grupe Zelenih/ESS-a i zakonodavni paket cirkularne ekonomije usmjeren ka uspostavi boljeg sustava gospodarenja resursima mogu znatno utjecati na Hrvatsku.

Na tome možemo temeljiti svoj gospodarski oporavak i otvoriti perspektivu za održivi razvoj koji će omogućiti otvaranje zelenih radnih mjesta. Upravo sam zato podržao i građane Ploča na referendumu u izjašnjavanju protiv izgradnje termoelektrane na ugljen koja bi zanemarila bogate potencijale obnovljivih izvora energije u Neretvanskom kraju i ugrozila poljoprivredu, ribarstvo, turizam i što je najvažnije, zdravlje ljudi. Ovakvi projekti Vlade RH ne doprinose ciljevima zacrtanim strategijom Europa 2020. i preuzetim obvezama Hrvatske članstvom u Europskoj uniji pa ovu pobjedu građana vidim i kao smjernicu na nacionalnoj razini. Zahvaljujem svima na podršci i predanom radu za održivu Hrvatsku te ovim putem još jednom pozivam na suradnju sve koje možda i sadržaj ovog broja Zelenog lista potakne na nove inicijative i prijedloge.

S poštovanjem,

Davor Škrlec

Klub zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza u Europskom parlamentu

Član

ENVI Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

D-CA Izaslanstvo za odnose s Kanadom

Zamjenik

TRAN Odbor za promet i turizam

REGI Odbor za regionalni razvoj

D-TR Izaslanstvo u Zajedničkom parlamentarnom odboru EU-a i Turske

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Tanja Poša, Uroš Valentino Sara-
ja, Nataša Vistrička

Suradnici u ovom broju: Mariana Čupić, Matea Klarić,
Marijana Tošić, Zvonimir Zvonar, Tugomir Pemper, Davor
Brđanović, Bernard Luka Baraka

Fotografija na naslovnici: Siniša Bužan

Izdavač: Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca

Ulica Klementa Crnčića 18, 10 000 Zagreb

tel.: +385 1 233 85 67

ISSN 1849-6059

KONTAKTIRAJTE NAS! www.davor-skrlec.eu

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourgu:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

ORaH-ovci u Strasbourgu

U prosincu su članovi stranke ORaH zatvorili 2014. godinu trodnevnom posjetom Europskom parlamentu u Strasbourgu. Ugostio ih je ORaH-ov zastupnik Davor Škrlec.

Oko 50 članova ORaH-a, među kojima su bili stranački predstavnici svih regija Hrvatske, dobilo je priliku upoznati se s radom Europskog parlamenta i aktivnostima političke grupacije Zelenih/ESS-a. S obzirom na svrhu njihova posjeta Strasbourgu, organizacija ureda zastupnika Škrleca namijenila je cjelodnevni boravak čitave grupe u Parlamentu kako bi se što bolje upoznali s radom ORaH-ovog zastupnika u jednoj od najvažnijih institucija Europske unije.

Tijekom svog boravka u Strasbourgu, posjetitelji su bili u prigodi upoznati se sa zgradom Parlamenta do najsitnijih detalja; od samog zastupnikovog ureda pa sve do glasovite polukružne dvorane u kojoj se jednom mjesečno održavaju zasjedanja Europskog parlamenta u obliku plenarnih sjednica. Kraj trodnevnog posjeta obilježilo je organizirano predavanje održano u jed-

noj od parlamentarnih dvorana. Zastupnik Škrlec je tom prilikom upoznao svoje stranačke kolege sa suštinom svog parlamentarnog rada unutar političke grupacije Zelenih/ESS-a. Sa samim radom Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a pobliže su ih poznali slovenski zastupnik Igor Šoltes i austrijska zastupnica Ulrike Lunacek, ujedno i potpredsjednica Europskog parlamenta. Nakon predavanja grupa se uključila u nastavak plenarne rasprave prateći uživo na koji način se donose važne europske odluke koje se već više od godinu dana ravnopravno odnose i na Hrvatsku.

U sklopu grupnog posjeta Strasbourgu, članovi ORaH-a također su dobili priliku osjetiti dio tradicionalne božićne atmosfere čitavog grada te posjetiti jedan od najpoznatijih božićnih sajмова u Europi.

KONVENCIJA O MEĐUNARODNOJ TRGOVINI UGROŽENIM VRSTAMA

Zastupnik ORaH-a Davor Škrlec podržao je usvajanje Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka jer smatra kako trebamo pojačati naša zalaganja s ciljem sprječavanja nekontrolirane međunarodne trgovine ugroženih vrsta. Međunarodna trgovina ugrožava više od 35 000 vrsta divljih životinja i biljaka, a daljnja komercijalizacija uzrokovat će njihov potpuni nestanak. Nepromišljena eksploatacija prirodnih resursa u linearnom ekonomskom sustavu, kao i nezakonita trgovina proizvodima napravljenim od ugroženih biljnih i životinjskih vrsta, dovodi do neravnoteže koja nije održiva. Iz svega navedenog, Škrlec je osudio nekontroliranu trgovinu ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka te smatra kako je usvajanje konvencije na razini Europske unije odlučan korak prema zaštiti biološke raznolikosti, ne samo Europe, već i svijeta.

SITUACIJA NA SREDOZEMLJU I POTREBA ZA CJELOVITIM PRISTUPOM EU-A MIGRACIJI

Europska unija dužna je zaštititi ljudski život te biti primjer dostojanstvenog postupanja s izbjeglicama, smatra zastupnik Škrlec. Više od 23 tisuće poginulih i nestalih migranata od 2000. godine tragičan su pokazatelj potrebe za uspostavom efikasnog mehanizma prevencije. Najvažnije strategije prevencije treba razvijati na Sredozemlju s obzirom na činjenicu kako se osam od deset takvih tragičnih smrti dogodi na moru. Zabrinjavajući broj migranata u Italiji, Grčkoj i Malti ne tiču se samo tih država, već cjelokupne Europske unije, a pravedna raspodjela odgovornosti među članicama korak je ka ostvarivanju održive migrantske i azilantske politike Europske unije.

SUDJELOVANJE HRVATSKE U EUROPSKOM GOSPODARSKOM PROSTORU

Sporazum o sudjelovanju Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru obuhvaća suradnju u važnim područjima kao što su istraživanja i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, turizam i kultura. Članstvo Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru važno je za trgovinsku razmjenu s državama članicama Europskog gospodarskog prostora jer omogućuje Hrvatskoj da, između ostalog, postane korisnicom financijskog mehanizma Europskog gospodarskog prostora. Također, spomenutim sporazumom Hrvatskoj će biti na raspolaganju 9,6 milijuna eura za provedbu projekata u okviru aktualnog norveškog financijskog mehanizma. Pristupanje Hrvatske Europskom gospodarskom prostoru obaveza je proizašla iz Ugovora o pristupanju Europskoj uniji. Zastupnik Škrlec podržao je stoga početak sudjelovanja te izrazio nadu kako će Hrvatska iskoristiti sve mogućnosti koje proizlaze iz ovog Sporazuma.

PRIZNANJE PALESTINSKE DRŽAVNOSTI

Zastupnik Škrlec očekuje kako će međunarodno priznanje Palestine od strane Europske unije konačno pokrenuti uspješni mirovni proces te da će ono ohrabriti sve sudionike, uključujući organizacije civilnog društva u Izraelu, na pokretanje samostalnih bilateralnih pregovora koji bi imali za cilj mirno rješavanje sukoba. Dosadašnje mirovne inicijative nisu urodile uspostavom trajnog mira zato što nisu imale ravnopravne sudionike u razgovorima za stolom. Europska unija uložila je puno financijskih sredstava u izgradnju infrastrukture u Palestini kako bi se normalizacijom civilnog života unaprijedili pokušaji uspostave trajnog mira pregovorima i oslabio utjecaj terorističkih skupina.

Prevenција klimatskih promjena i njenih štetnih posljedica treba biti vodeća politika Europske unije

Na sjednici Europskog parlamenta u Strasbourgu zastupnik Davor Škrlec naglasio je kako posljedice sve učestalijih ekstremnih vremenskih uvjeta uzrokovanih klimatskim promjenama imaju razorne učinke u pojedinim regijama Europske unije.

80 milijuna eura europskog novca izdvaja se za saniranje šteta nastalih samo u poplavama. Kao primjer naveo je Hrvatsku gdje su poplave u Slavoniji uzrokovale štetu od 197 milijuna eura.

“Prevenција klimatskih promjena i njenih štetnih posljedica treba biti vodeća politika Europske unije. Europa mora početi pametnije upravljati našim novcem! Ova sredstva imala bi puno veći učinak u prevenciji klimatskih promjena kojima možemo izbjeći ovakve katastrofalne prirodne pojave”, rekao je Škrlec u svom govoru.

Zastupnik ORaH-a smatra kako je kohezijska politika najbolji način poticanja država članica i susjednih zemalja na suradnju u tom području.

“Projekti kohezijske politike namijenjeni prevenciji posljedica klimatskih promjena stvaraju kvalitetnija i održiva radna mjesta. To je održivi način stabilizacije ekonomije manje razvijenih zemalja članica. Komisija u tu svrhu ima ključnu ulogu u osiguravanju sredstava za realizaciju projekata prevencije te stoga

pozivam sva nadležna tijela na snažniju predanost ka ostvarenju ovog cilja”, zaključio je Škrlec.

Iz Europskog fonda solidarnosti Hrvatska će ostvariti 8,6 milijuna eura nakon što je ispunila sve uvjete zbog štete nastale ledenim olujama i poplavama koje su pogodile pojedina hrvatska područja početkom 2014. godine. Za oporavak demografski starih i nenapućenih područja potrebno je osmišljavanje dugoročnih i sveobuhvatnih strategija razvoja čiji instrumenti nisu nužno usmjereni samo na ekonomske i financijske faktore. Kako je u ledenim kišama posebno teško stradao Gorski kotar, najveća šteta nastala je u prirodnim zonama, točnije na hrvatskim šumama. Budući da su šume direktno povezane s ruralnim razvojem, odnosno ključne za prirodnu i ekonomsku održivost ovog područja, isplata sredstava putem fonda bit će dodatak sredstvima iz nacionalnog proračuna nužnih za socijalni, kulturni te prirodni oporavak osjetljivih područja Hrvatske.

U Hrvatskoj su poplave uzrokovale štetu od ukupno 197 milijuna eura što čini gotovo 0,7% bruto nacionalnog dohotka. Više od 4000 gospodarskih zgrada i više od 2700 stambenih zgrada bilo je poplavljeno, a većina objekata imaju trajna strukturna oštećenja. Posebno je zabrinjavajuća činjenica kako je tijekom poplava više od 26 000 ljudi bilo evakuirano iz svojih domova. Sredstva iz Fonda solidarnosti pomoći će u učinkovitijoj sanaciji šteta, ali će također i neposredno dovesti do povećanja stabilnosti i olakšati ekonomski oporavak zemalja. Zastupnik Škrlec podržao je mobilizaciju Fonda solidarnosti jer smatra kako će olakšati Hrvatskoj, Srbiji i Bugarskoj oporavak od šteta uzrokovanih velikim poplavama. Kao hrvatski zastupnik, osobno je upoznat s nesretnim događajima koji su se odvijali u Hrvatskoj i drugim državama.

Odluke o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika moraju se poništiti

Potaknut konstantnim dezinformacijama koje se plasiraju iz Agencije za ugljikovodike kako se cijeli postupak istraživanja i eksploatacije ugljikovodika u Jadranu provodi prema hrvatskim zakonima te napisima u medijima koji umanjuju mogući utjecaj istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na okoliš i gospodarstvo, zastupnik ORaH-a u Europskom parlamentu, Davor Škrlec, odlučio je reagirati i zaštititi javni interes svih građanki i građana Republike Hrvatske.

“Obveza je svih građanki i građana, kao i Vlade Republike Hrvatske poštivati Ustav Republike Hrvatske koji u svom članku 70. svakome jamči pravo na zdrav život i obvezuje državu da osigurava uvjete za zdrav okoliš. Po istom članku svatko je dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša.

U slučaju navedenog istraživanja i eksploatacije ugljikovodika u Jadranu, Agencija za ugljikovodike i Vlada Republike Hrvatske prekršile su Zakon o zaštiti okoliša, članak 55. i 56. jer su se sve aktivnosti uključujući istraživanje koje je proveo Spectrum mogle provesti tek nakon što Sabor usvoji na prijedlog Vlade, Strategiju upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem. Postupak donošenja Strategije obuhvaća savjetovanje s javnošću, stratešku procjenu utjecaja na okoliš, konzultacije s ostalim državama koje pripadaju morskoj podregiji Jadrana, utvrđivanje prevladavajućeg javnog interesa, i prevladavajućeg gospodarskog interesa za pojedina područja te donošenje svih Akcijskih programa koji slijede iz Strategije.” - rekao je zastupnik Škrlec.

Direktiva 2013/30/EU o sigurnosti priobalnih naftnih i plinskih djelatnosti, poziva na ispunjavanje svih uvjeta zaštite okoliša prema Direktivi 2008/56/EU, prema tome obvezu postojanja Strategije upravljanja morskim okolišem i

Foto: Siniša Bužan

obalnim područjem te implementacijom svih mjera zaštite okoliša propisanih Akcijskim programima Strategije. Direktiva također obvezuje sve države članice koje imaju ili planiraju istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u svojim morskim regijama/podregijama, do 19. srpnja 2015. izvršiti potpunu implementaciju u zakone, uredbe i administrativne procedure.

“Postojeći Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (NN, broj 94/2013 i 14/2014) nije usklađen s Direktivom 2013/30/EU. Iz Agencije za ugljikovodike i Ministarstva gospodarstva tek je najavljeno donošenje Zakona o sigurnosti priobalnih naftnih i plinskih djelatnosti koji bi sukladno Direktivi trebao propisati administrativne procedure javnog nadmetanja i ishođenja dozvola

za priobalne naftne i plinske djelatnosti. Vlada Republike Hrvatske time šalje jasnu poruku kako će novim zakonom retroaktivno legalizirati sve provedene administrativne procedure i svoje odluke što je sramota za izvršnu vlast koja bi trebala biti primjer svojim građankama i građanima.

Također, Vlada Republike Hrvatske je na svojoj sjednici 17. prosinca 2014. godine usvojila Godišnji plan normativnih aktivnosti za 2015. godinu u kojem se ne nalazi izmjena postojećeg zakona niti donošenje novog zakona pa se iz toga može zaključiti da su Agencija za ugljikovodike i Ministarstvo gospodarstva u periodu između 17.12.2014. i 2.1.2015. tek otkrili da postoji Direktiva 2013/30/EU. Pošto Republika Hrvatska nije implementirala Direktivu 2013/30/EU u svoj pravni su-

TABLICA: Redoslijed kojim je Vlada RH trebala poštivati proceduru i krenuti u postupak istraživanja i eksploatacije nafte u Jadranu:

KAKO JE PROCES TREBAO IĆI (TEMELJNI DOKUMENTI)	ŠTO VLADA RH NIJE POŠTIVALA
1. Ustav RH, članak 70. i Strategija održivog razvitka RH	1. Vlada RH propustila je osigurati uvjete za zdrav okoliš
2. Direktiva 2013/30/EU o sigurnosti priobalnih naftnih i plinskih djelatnosti	2. Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (NN, broj 94/2013 i 14/2014) nije usklađen s Direktivom 2013/30/EU
3. Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji)	3. Vlada RH nije donijela Strategiju upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem koja proizlazi obvezama iz Direktive 2008/56/EZ, za nju provela Stratešku procjenu utjecaja na okoliš.
4. Zakon o zaštiti okoliša, članak 55. i 56. 4a. Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem 4b. Akcijski program Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjima: sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora	4. Vlada RH odobrila istraživanje koje je provela firma Spectrum prije nego je uspostavljen sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora prema Akcijskom programu Strategije i usvajanja Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem u Hrvatskom saboru
5. Hrvatski sabor usvaja Strategiju upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem	5. Vlada nije Strategiju upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem uputila u saborsku proceduru – Strategiju usvaja Hrvatski sabor
6. Vlada RH radi izmjene Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika ili izrađuje novi zakon koji određuje sigurnost priobalnih naftnih i plinskih djelatnosti sukladno Direktivi 2013/30/EU	6. Vlada RH nije uskladila pravni sustav s Direktivom 2013/30/EU što je obveza i zbog postojeće eksploatacije plina; raspisuje natječaj za javno nadmetanje i donosi odluku o dodijeli koncesija za istraživanje
6. Pomorska strategija RH	6. Pomorska strategija donesena je prije Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem

stav, provedeni administrativni postupak javnog nadmetanja i dodijele dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na Jadranu može se smatrati ništavnim i u suprotnosti s javnim interesom.” - napomenuo je zastupnik Škrlec.

Donošenje Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem je obveza Republike Hrvatske da izvrši prijenos Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) u pravni poredak Republike Hrvatske. Međutim, donošenje ove Strategije je u javnom interesu i jedini način kako se može osigurati održivi razvoj Republike Hrvatske na otocima i priobalnom dijelu hrvatskog Jadrana.

“Pozivam stoga Vladu Republike Hrvatske da poštuje Ustav, izradom Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem omogući građanima Hrvatske otvoreno i nepristrano izjaš-

njavanje o budućnosti hrvatskih otoka i priobalja te poništi dodijeljene dozvole za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika. Očekujem da ministar zaštite okoliša i prirode gosp. Zmajlović, ministar gospodarstva gosp. Vrdoljak i

predsjednica Uprave Agencije za ugljikovodike gđa. Dorić konačno počnu raditi po zakonima Republike Hrvatske i u javnom interesu građanki i građana.” - zaključio je zastupnik Škrlec.

Škrlec u Parlamentu prozvao Vladu RH i Agenciju za ugljikovodike zbog nepoštivanja EU direktiva

“Pozivam Vladu Republike Hrvatske da poštuje vlastite zakone i provodi ih u javnom interesu”, poručio je zastupnik ORaH-a Davor Škrlec na današnjoj plenarnoj sjednici Europskog parlamenta u Bruxellesu.

“Govorim u ime građana Hrvatske koji su zabrinuti načinom na koji je Vlada Republike Hrvatske pokrenula i provodi postupak istraživanja i eksploatacije nafte u Jadranu. Svjesni smo važnosti energetske sigurnosti za Europsku uniju, ali ne po cijenu ugrožavanja okoliša i ne

po cijenu ugrožavanja tisuća radnih mjesta u postojećim gospodarskim sektorima koji, između ostalog, proizvode zdravu hranu iz Jad-

ranskog mora za građane EU-a”, rekao je Škrlec. Zastupnik ORaH-a je u svom govoru još jednom istaknuo kako Ministarstvo gospodarstva i Agencija za ugljikovodike Republike Hrvatske izbjegavaju izvršavanje obaveza po direktivama Europske unije te isto tako izbjegavaju postupak javnog savjetovanja s građanima i konzultacije s drugim državama u podregiji Jadrana te time ugrožavaju javni interes građana Hrvatske, ali i onemogućavaju vladama drugih država da zaštite javni interes svojih građana.

Agencija za ugljikovodike pogrešno informira građanke i građane Republike Hrvatske

Zastupnik ORaH-a u Europskom parlamentu, Davor Škrlec, odlučio je reagirati na priopćenje koje je Agencija za ugljikovodike 23. siječnja objavila na svojoj **web stranici**, istaknuvši pri tom neuobičajene akumulacije ovlasti ministra Vrdoljaka u postupku istraživanja i eksploatacije nafte i plina u Jadranu.

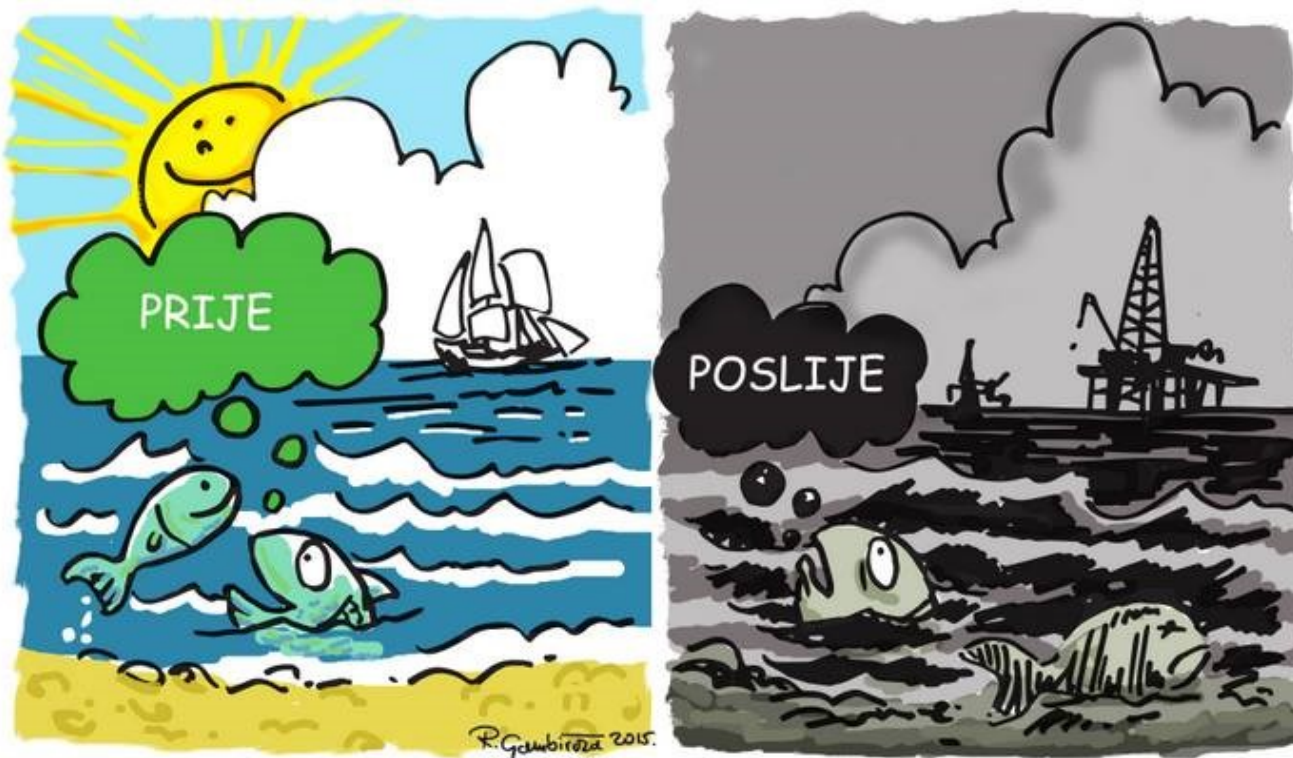
1. Gđa Barbara Dorić svojim paušalnim izjavama (o tome koje su osnovne zadaća mene kao zastupnika u Europskom parlamentu) pokazuje **neznanje o načinu rada institucija Europske unije i njihovim međusobnim odnosima te ponovo pogrešno informira građanke i građane Republike Hrvatske**. Sve što je navela u svojoj izjavi zadaća je resornih ministara Vlade Republike Hrvatske u Vijeću Europske unije gdje sudjeluju u donošenju zakonodavnih akata i usklađivanju politika.

2. Vlada Republike Hrvatske je na svojoj sjednici 17. prosinca 2014. godine usvojila **Godišnji plan normativnih aktivnosti za 2015. godinu** u kojem se ne može pronaći zakon kojim bi se implementirala **Direktiva 2013/30/EU** u pravni sustav Republike Hrvatske. Zato opravdano izražavam sumnju da gđa Dorić ne razumije zakonodavnu proceduru u Republici Hrvatskoj, ili je u planu da se zakon donosi po hitnoj proceduri i na taj način vješto izbjegava obveza savjetovanja sa zainteresiranom javnosti.

3. Objašnjenja kako **Direktiva 2013/30/EU nije implementirana** u pravni sustav RH jer to nije napravila niti jedna država članica, već da su se odredbe te Direktive ugradile u cijeli postupak javnog nadmetanja, bezobrazno je obmanjivanje javnosti. Uvidom u dokumentaciju javnog nadmetanja za izdavanje dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na Jadranu, jasno se može uočiti kako se spomenuta Direktiva nigdje ne spominje, nego isključivo Zakon o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i **Direktiva 94/22/EZ koja zahtijeva transparentan postupak javnog nadmetanja i određuje osnovne kriterije za ocjenjivanje ponuda**. Nepostojeći zakon u koji bi se trebala implementirati Direktiva 2013/30/EU ne može se navesti u dokumentaciji, a ponuditeljima se zbog toga ne mogu postavljati uvjeti koje propisuje **Direktiva 2013/30/EU koja od država članica zahtijeva postojanje morske strategije prema Direktivi 2008/56/EU, u slučaju Hrvatske, Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem**.

4. Gđa Barbara Dorić nastupa i kao glasnogovornica Ministarstva zaštite okoliša i prirode tumačeći **Zakon o zaštiti okoliša, čl. 55 i 56.** kako ti članci isključivo propisuju izradu Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem. Pritom pokazuje da uopće ne razumije hijerarhiju zakonodavstva Republike Hrvatske, jer je upravo ta strategija koju usvaja Hrvatski Sabor temeljni strateški dokument iz kojeg proizlaze zakoni kao provedbeni dokumenti, što uključuje i Pomorski zakonik na koji se poziva u slučaju **Spectrum**, ali i svi zakoni koji se odnose na djelatnosti vezane uz istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u Jadranu. Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem je dokument od nacionalnog i javnog interesa. To se u ovom slučaju zaboravlja i radi se u korist parcijalnih interesa.

5. Pozivanjem na **članak 55. Ustava RH**, kojim se jamči pravo na rad i slobodu rada, i kritikom da zaboravljam gospodarski razvoj i otvaranje radnih mjesta kao javni interes, pitam gđu Dorić jamči li se tim istim člankom Ustava RH **pravo na rad građankama i građanima koji danas rade u turizmu, ribarstvu, akvakulturi i povezanim sektorima gospodarstva**, gdje se radna mjesta broje u desecima tisuća i koja su ugrožena ovakvim pristupom djelatnostima koje su vezane uz istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u Jadranu.

6. Prozivanjem kako zaboravljam da je gospodarski razvitak značajan javni interes i da je moje djelovanje usmjereno protiv toga, podsjećam javnost kako je gđa Barbara Dorić, na funkciji koju je obavljala u Centru za praćenje energetskog sektora i investicija (CEI), direktno odgovorna za donošenje Nacionalnog akcijskog plana za obnovljive izvore energije u listopadu 2013. godine. Za to postoje brojne medijske objave pa unaprijed upozoravam gđu Dorić da to ne opovrgava. **Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije** zaustavio je u Hrvatskoj razvoj proizvodnje opreme za obnovljive izvore energije, uzrokovao gubitke mnogim poduzećima u tom sektoru i onemogućio im stjecanje referenci za strana tržišta, a **Hrvatska je ostala bez investicija vrijednih stotine milijuna eura.** Dugoročno, to smanjuje međunarodnu konkurentnost hrvatskog gospodarstva, ugrožava energetska sigurnost Republike Hrvatske i time standard građana, ugrožava uspješnu prilagodbu hrvatskog gospodarstva i društva klimatskim promjenama te tranziciju prema nisko-ugljičnom razvoju.

7. Postoji nekoliko činjenica koje ukazuju na izuzetan **angažman ministra Vrdoljaka, ali i njegovu osobnu kontrolu nad svim procesima.** Osim što je ministar Vrdoljak imenovan za predsjednika Upravnog vijeća Agencije za ugljikovodike (NN, broj 29/2014), također je na 206. sjednici Vlade Republike Hrvatske 15. siječnja 2015. imenovan i predsjednikom Pregovaračkog tima za pregovore s Ovlaštenicima dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na Jadranu (NN, broj 1/2015). Nadalje, kao nadležno tijelo područja za koje se plan ili program donosi, Stratešku procjenu utjecaja na okoliš provodi Ministarstvo gospodarstva (ministar Vrdoljak); čelnik tijela nadležnog za provedbu strateške procjene (ministar Vrdoljak) imenuje Povjerenstvo za stratešku procjenu pojedinog plana ili programa; postupak strateške procjene završava izvješćem tijela nadležnog za provedbu strateške procjene, u ovom slučaju Ministarstvo gospodarstva koje samo sebi propisuje mjere u vezi zaštite okoliša (ministar Vrdoljak). Iz svega navedenog možemo **zaključiti kako isključivo jedan čovjek ima potpunu kontrolu procesa istraživanja i eksploatacije nafte i plina u Jadranu te je cijeli postupak zapravo formalno zadovoljavanje zakonske procedure.**

Davor Škrlec: Ponosni smo na Martinu što je odabrana za Europljanku godine

Europski parlament izabrao je ovogodišnje dobitnike nagrade "Europski građanin", a među njima je i jedina dobitnica iz Hrvatske Martina Čuljak koju je nominirao zastupnik ORaH-a Davor Škrlec.

Dodjela nagrade "Europski građanin" Martini Čuljak održana je 22. prosinca u Hrvatskom saboru nakon čega će 25. i 26. veljače Martina biti pozvana na središnju svečanost u Bruxellesu. Nagrada "Europski građanin" usmjerena je na promicanje zajedništvo, solidarnosti i jačanja europskog duha. Isključivo zastupnici Europskog parlamenta imaju pravo predložiti kandidate, pri čemu svaki od njih može predložiti samo jednog kandidata godišnje.

"Kao zastupnik u Europskom parlamentu nominirao sam Martinu za ovogodišnju nagradu 'Europski građanin' zbog njenog nesebičnog i hvalevrijednog projekta 'HelpBalkans' kojim pomaže u neposrednom prikupljanju donacija obiteljima stradalima u poplavama na području Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije. Zapravo, postoji pet razloga zbog kojih sam odlučio nominirati njezin projekt, a to su humanost, neposrednost, inovativnost, transnacionalnost i svijest o klimatskim promjenama", rekao je Škrlec.

Rođena Gunjanka Martina Čuljak nominaciju je zaslužila projektom 'HelpBalkans' koji je do sada osigurao značajna financijska sredstva i druge vrste pomoći velikom broju obitelji pogođenim poplavama, a Martinin cilj je daljnje proširenje projekta.

"Vizija ide daleko, ali prvo se treba fokusirati na ovo što je sada najviše bitno, a to je da na neki način olakšamo ljudima njihove trenutne situacije. Planiramo puno kreativnih pothvata, a jedan primjer je izložba

fotografija koju sam nedavno organizirala pod nazivom 'Duša, krhka građevina' na kojoj smo izložili portrete ljudi koji su se zatekli u ovoj situaciji. Time smo htjeli poručiti da ova katastrofa ima lice, a to su lica svih tih ljudi i također da se njima i drugima preko nas direktno može donirati. Nadam se da će moj rad na neki način inspirirati mlade ljude i poslati poruku da se puno toga može napraviti s minimalnim sredstvima, puno motivacije, malo ludosti i vjere u sebi!", poručila je Martina.

Zastupnici u Europskom parlamentu Ska Keller i Davor Škrlec otvorili pitanje TTIP-a u Hrvatskoj

Povodom posjete njemačke zastupnice Ska Keller iz kluba Zelenih/ESS-a Zagrebu, u prosincu je u središnjici ORaH-a održana konferencija za novinare na temu Transatlantskog sporazuma za trgovinu i investicije (TTIP) između SAD-a i Europske unije.

Kao članica Odbora za vanjsku trgovinu Europskog parlamenta i istaknuta protivnica TTIP-a, Ska Keller ovom je prilikom prenijela hrvatskoj javnosti važne informacije o sporazumu koji će imati direktan utjecaj i na hrvatsko gospodarstvo te život građanki i građana u Hrvatskoj. Potpredsjednik ORaH-a i zastupnik u Europskom parlamentu, Davor Škrlec, ovim putem posebno se osvrnuo i na prijedlog energetske projekata hrvatske Vlade Europskoj komisiji, koji su također zabrinjavajući.

Zastupnica Keller istaknula je da se pregovori oko TTIP-a između SAD-a i Europske komisije vode vrlo nedemokratski i netransparentno, a njihov sadržaj nije poznat, osim okvirnih smjernica i područja o kojima se pregovara.

“Svega 13 od 751 zastupnika i zastupnica parlamenta ima ograničen pristup nepotpunoj dokumentaciji, dok istovremeno Europski parlament kao zakonodavno tijelo nosi odgovornost za njegovo potvrđivanje”, rekla je Keller. Budući da je razina informiranosti zakonodavaca zabrinjavajuće niska, a samim time još manja na razini nacionalnih parlamenata i europske javnosti, postoji bojazan da će javni interes ovim sporazumom biti u potpunosti zanemaren. Nedemokratsko je i to što se jednim trgovinskim sporazumom želi zaobići gotovo sva dosadašnja EU legislativa koja se transparentno gradila i stvarala godinama.

Sadržajno gledajući, TTIP nastoji

unijeti promjene u važna područja gospodarstva i života, istaknula je Keller. Posebno brine uvođenje štetnog pravnog mehanizma ISDS (eng. *Investor to State Dispute Settlement*) koji omogućava stranim korporacijama tužbu i naplatu štete od strane države, ukoliko njene odluke (zakoni ili regulatorni standardi) imaju utje-

loženih za financiranje u sklopu Junckerovog investicijskog plana. Naime, većina projekata nije usmjerena ka ciljevima nisko-ugljične ekonomije i energetske učinkovitosti zacrtanim strategijom Europa 2020, za što je najbolji primjer Plomin C. Vlada nije prepoznala glavni smisao investicijskog plana kojim se zapravo

caj na smanjenje njihovih profita. Ovaj način pravne ‘zaštite’ interesa korporacija zaobilazi postojeće pravne mehanizme i sudove EU i SAD-a, stvarajući nepotreban paralelan pravni sustav čija je transparentnost upitna. Problematična područja su i poljoprivreda, energetika, kemijska industrija, ali i moguća privatizacija sektora javnih usluga i ugrožavanje socijalne država članica EU.

Zastupnik ORaH-a u Europskom parlamentu i član kluba Zelenih/ESS-a, Davor Škrlec, osvrnuo se na vladinu listu projekata pred-

želi postići brzi rast i oporavak gospodarstva te smanjiti u najvećoj mogućoj mjeri javno financiranje projekata. U tom smislu, infrastrukturni projekti koje Vlada predlaže ne mogu privući privatne investicije i nisu ekonomski održivi. Alternativa su manji projekti koji će omogućiti uštedu energije i poticati razvoj obnovljivih izvora energije te na taj način energiju vratiti u ruke građana, koji će pored proizvodnje energije za svoje potrebe omogućiti i stvaranje viška.

Jugoistočna Europa mora krenuti u smjeru dekarbonizacije energetskog i transportnog sektora

Zastupnik Škrlec i potpredsjednik Komisije Maroš Šefčovič razgovarali o važnosti Energetske unije za Jugoistočnu Europu.

Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec sastao se u veljači s potpredsjednikom Europske komisije za Energetsku uniju, Marošom Šefčovičem, u njegovom kabinetu u Strasbourgu. U vrlo konstruktivnom razgovoru koji je trajao punih sat vremena, glavna tema je bila uloga Energetske unije u jugoistočnoj Europi.

Potpredsjednik Komisije i zastupnik ORaH-a razgovarali su o važnosti izgradnje LNG terminala na Krku, ali i nastojanjima da se regija jugoistočne Europe konačno odmakne od korištenja ugljena i krene u smjeru dekarbonizacije energetskog i transportnog sektora. Korištenjem bogatog potencijala obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti u proizvodnji i distribuciji električne i toplinske energije te industriji, malim i srednjim poduzećima moguće je smanjiti energetske intenzivnosti njihove proizvodnje čime bi oni postali konkurentniji na tržištu.

“Energetska unija bi obuhvatila ne samo države članice u jugoistočnoj Europi, nego i države koje su članice Energetske zajednice. Razgovarali smo također i o regionalnom tržištu električne energije i regionalnoj suradnji u planiranju proizvodnih kapaciteta, interkonekcije i stabilnosti sustava. Tehnička rješenja su provediva i mogu dopri-

Davor Škrlec

@DavorSkrllec

"@MarosSefcovic: Debating #EnergyUnion particularly as regards South East Europe w/croatian MEP @DavorSkrllec pic.twitter.com/v2hnSOxScY"

5:48 PM - 10 Feb 2015

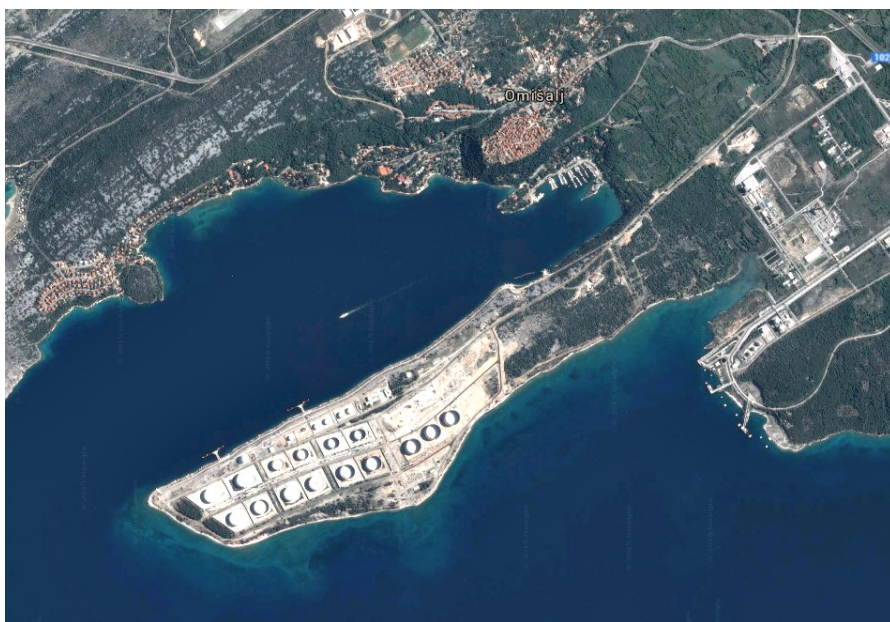
nijeti razvoju novih tehnologija i inovacija, ali je potrebna politička volja koja u ovom trenutku zasigurno postoji u Europskoj komisiji i Europskom parlamentu. Regionalni pristup smanjuje potrebu izgradnje novih elektra u odnosu na pojedinačni pristup svake države, omogućava veći postotak integracije obnovljivih izvora energije, i ono što je najvažnije, za cijelu regiju smanjuje pogonske troškove te time snižava cijenu električne energije što je značajan doprinos borbi protiv energetskog siromaštva građana koje je izrazito pri-

sutno u regiji jugoistočne Europe”, smatra Škrlec.

U svom “policy paper” dokumentu, zastupnik Škrlec dotaknuo se tema regionalne sigurnosti opskrbe energijom, regionalnog potencijala obnovljivih izvora energije (OIE), državnog upravljanja u energetskom sektoru, regionalne suradnje, regionalnog tržišta električnom energijom, implementacije EU legislative, transporta i energije, energetske učinkovitosti, Smart Grid-a i razvoja novih tehnologija i alternativnih goriva.

LNG terminal na otoku Krku - potreba i pravac

Europska unija prepoznala je potrebu za diversifikacijom izvora i pravaca dobave energije te u skladu s tim želi razviti energetski čvor na istočnom Mediteranu. Republika Hrvatska se spletom okolnosti (što političkih, što energetske) našla u sjecištu pravaca, odnosno između potrošača i proizvođača energije. Europska unija je stoga odlučila dodijeliti dio sredstava (do 50 %) za izradu studija potrebnih za razvoj projekta LNG prihvatnog terminala na otoku Krku.

ZELENI KUTAK

KOMENTATOR MJESECA

Bernard Luka Baraka

nude u otvorenom postupku nabave za sklapanje ugovora o uslugama poslovnog i financijskog i pravnog savjetovanja tijekom pripreme izgradnje terminala za ukapljeni prirodni plin (LNG) Krk. To znači da se kreće u poslovno i financijsko savjetovanje za projekt kojem nije smisleno definiran osnovni projektni parametar. Uloga LNG Hrvatska d.o.o. je deklarativno definirana, odnosno LNG Hrvatska d.o.o. bit će operater LNG terminala kroz razvoj i operacije terminala.

Angažiranje pravnog i financijskog savjetnika je u ovoj fazi projekta puno veće opterećenje za projekt nego dodana vrijednost. Zato jer je u ovoj fazi projekta nužno pripremiti *Confidentiality Agreement*, *Cost Sharing Agreement*, *Joint Facilities Agreement* ili *Shareholders Agreement*, *Support Services Agreement* ili *Project Management Service Agreement*, a to su sve tipski ugovori. U kasnijoj fazi projekta razvijat će se dokumenti kao što su *Loading Agreement*, *Warehousing Agree-*

Tvrtka LNG Hrvatska d.o.o. objavila je 8. prosinca 2014. javni poziv za "iskazivanje interesa za zakup kapaciteta na budućem LNG terminalu na otoku Krku na kojem će svi zainteresirani subjekti moći dostaviti neobvezujuće ponude interesa za zakup kapaciteta, a rezultati interesa poslužiti će kao osnova za sljedeći korak, a to je sklapanje obvezujućih ugovora o zakupu kapaciteta na LNG terminalu na otoku Krku." To bi značilo da je regasifikacijski kapacitet od 6 milijardi m³ projektni parametar na bazi kojeg je izdano rješenje o prih-

vatljivosti zahvata za okoliš i koji je ulazni parametar za pripremu idejnog projekta ustvari podatak koji nije određen na bazi tržišnih potreba. To je indikator kako se projekt ne vodi u skladu s industrijskom praksom i uvjetima tržišta. Poziv za iskazivanje inicijalnog interesa za zakup kapaciteta trebao je prethoditi definiranju kapaciteta jer bi se onda u projekt ulazilo na bazi realnih potreba tržišta.

LNG Hrvatska d.o.o. pozvala je sve zainteresirane gospodarske subjekte da podnesu po-

ment i potrebni amandmani. Osim toga, ukoliko se planira ići s partnerima u projekt, mogu se iskoristiti postojeći resursi i iskustva partnera u komercijalom i legalnom okviru. Namjerno nisam spomenuo u prvom valu ugovora *Purchase Supply Agreement* jer je besmisleno razgovarati o tom ugovoru dok nema partnera (proizvođača ili kupaca LNG-a) u projektu, a taj ugovor je nužno realizirati bar tri godine prije početka operacija na LNG terminalu jer proizvođači LNG-a moraju planirati svoju proizvodnju koja se po industrijskoj praksi radi za sljedećih 5 godina, a sukladno tome se i planira proračun. Također, važno je imati svoj udio u toj proizvodnji, odnosno pravovremeno

planirati količine i dobavu. Međutim, pravo pitanje je za koga i u čije ime LNG Hrvatska razvija i planira operirati LNG terminalom? Ishodišna točka razvoja projekta treba biti formiranje zajedničke kompanije za razvoj i operacije terminala sa zainteresiranim partnerima (pogotovo s onima koji imaju relevantno iskustvo u LNG industriji i po mogućnosti LNG proizvodnju). Naime, projekti ovakve magnitude (kapitalne i operativne) razvijaju se uvijek s više partnera da bi se podijelili rizici. Ono što me brine je pitanje zašto to nije tako napravljeno - nema interesa ili nema znanja? Hrvatska nema LNG (kao proizvod), niti može, niti treba samostalno financijski ulaziti u razvoj projekta

LNG terminala jer to nije industrijska praksa čak ni za mega naftne kompanije. Potencijalne partnere stoga treba početi tražiti čim prije da bi projekt dobio dodanu vrijednost. Dakle, prvi korak bi trebao biti sklapanje *Shareholder Agreement* ili *Joint Facilities Agreement* ili *Cost Sharing Agreement*, a ne savjetovanje da bi se došlo do tog zaključka. Puno jeftinije bi bilo kada bi tu vrstu tipskog ugovora pripremili partneri, a revidirala hrvatska Vlada. Uloga tvrtke LNG Hrvatska d.o.o. doista mora biti operatorska, ali ne na ovaj način jer se donose odluke o razvoju projekta, a da se ne zna komercijalni razvoj projekta. Odabrana tehnologija isparivanja (*Submerged Combustible*

S obzirom na činjenicu da Hrvatska preko 50 % svojih potreba za električnom energijom namiruje proizvodnjom izvan svojih granica, itekako bi dobro došlo postrojenje za proizvodnju električne energije unutar vlastitih granica. Pri tome bi bile moguće sljedeće sinergije:

Prostorno-planska sinergija

- za dva proizvodna objekta bi se iskoristila postojeća industrijska zona i pravovremeno bi optimiziralo bi se korištenje prostora na način da se postrojenja planiraju simultano

Energetska sinergija

- iskorištavanje otpadne topline za isparavanje plina ili hlađenje turbine ili hladnjače/laboratorijska ispitivanja
- iskorištavanje isparka plina
- smanjeni gubitak energije radi kratke relacije transporta energenta (dvosmjerno)

Ekološka sinergija

- optimizacija emisija štetnih tvari u okoliš (za SCV i ORV isparivače)
- optimizacija emisije topline u okoliš

Tehnološko-procesna sinergija

- termoelektrana bi koristila kao pogonsko gorivo plin
- kontrolni i sigurnosni sustavi
- sistemi zajedničkih medija – komprimirani zrak, dušik i voda
- sustavi zaštite od požara
- pomoćni zajednički električni sustavi
- sustav neprekinutog napajanje električnom energijom
- sustavi za napajanje električnom energijom u nuždi

Ekonomska sinergija

- optimizacija troška potrebnog za zagrijavanje plina
- korištenje otpadne topline
- korištenje isparka plina
- optimizacija troška transporta energenta

Vaporisers) nije dodana vrijednost i diže trošak operacija jer se dio otparka koristi za pogon plamenika, te snižava isplativost projekta. Zauzvrat ne nudi i manji utjecaj na okoliš jer se radi o kontinuiranom ispuštanju produkata izgaranja u atmosferu, prisutan je još jedan plamenik na terminalu što ima utjecaj na klasifikaciju rizika te se kisela kupka mora skladištiti, obrađivati i/ili transportirati što predstavlja dodatni rizik za okoliš i trošak. Dispozicija elemenata LNG terminala odrađena je bez aplikacije ALARP (*As Low As Reasonable Practicable*) analize prema specifikacijama i iskustvu perspektivnih partnera jer u konačnici to ima veliki utjecaj na trošak osiguranja postrojenja.

Sve navedeno bi se moglo u prijevodu sažeti kao da se radi hotel koji se planira ponuditi partnerima, a ne znaju se njihove potrebe za brojem gostiju i kvalitetom uređenja hotela. Osim što nije definirala u kojim karikama i na koji način može sudjelovati u LNG lancu, Hrvatska nije niti mobilizirala ljudske resurse s praktičnim i višegodišnjim iskustvom u LNG industriji koji bi mogli dati dodanu vrijednost LNG projektu, a takvih ljudskih potencijala s hrvatskom putovnicom itekako ima.

Uz cijenu nafte od cca 50 dolara po barelu, stanje je na tržištu nafte i plina takvo da se na prvi pogled može jednostavno zaključiti da nije dobro vrijeme

Proizvođači plina bi itekako trebali biti zainteresirani za LNG prihvatni terminal na otoku Krku jer je to postrojenje od kojeg bi imali koristi, odnosno pomoću kojeg bi mogli prodati svoj proizvod. Kada bi se uz LNG terminal izgradila termoelektrana pogonjena plinom, na taj način bi se definitivno interes proizvođača LNG-a za LNG terminalom povećao jer bi im bilo u interesu imati velikog potrošača LNG-a i njihova potencijalna investicija u LNG terminal bila bi smislenija i prihvatljivija financijskim institucijama.

za razvoj projekata vezanih uz naftnu i plinsku industriju. Uistinu, doista je puno projekata privremeno ili trajno otkazano, međutim, mnoge kompanije ne žele propustiti ovu krizu jer kriza s druge strane otvara mogućnosti za pregovore s proizvođačima, regulatorima, kupcima...

Osnovno pitanje je strategija razvoja projekta jer u ovom trenutku nema jasne filozofije pozicije Republike Hrvatske u razvoju LNG projekta i korištenju postojećih vlastitih potencijala (ljudskih, poslovnih, tehničkih). Puno nepoznanica za jednadžbu koja mora imati jasno definirane parametre da bi ste moglo odrediti je li projekt isplativ i, ako da, pod kojim uvjetima i kada (*project schedule*), te na koji način će se realizirati.

Odabrana tehnologija je kopnena LNG terminal koji je oko 50% skuplji od *off-shore* (pomorskog) LNG terminala. S

obzirom na ogromno bogatstvo u ljudskom potencijalu u LNG brodarstvu, te na niže kapitalne troškove i brzu izvedivost projekta, Hrvatska je ozbiljno s partnerima trebala razmotriti i izgradnju *off-shore* LNG terminala jer bi ušteda na operativnim troškovima mogla biti velika. Snižavanje kapitalne investicije bi dodatno privuklo moguće potencijalne partnere.

Generalno, temeljna sistemski greška je što Hrvatska traži investitore, a ne partnere jer i sama ne razmišlja kao partner pa nema filozofiju razvijanja projekta kroz pristup koji je koristan svim stranama.

Drugo, dugo se razgovara o LNG projektu na otoku Krku i on doista može imati smisao, ali ne sam po sebi, nego po kvalitetnom i predanom promišljanju i radu, a za doći na taj put treba promijeniti smjer i uhvatiti sav vjetar koji je na raspolaganju jedrima.

Zovi, samo zovi, GMO će i na tvoj stol doći...

Zastupnik ORaH-a Davor Škrlec javno se usprotivio donošenju direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2001/18/EZ u pogledu mogućnosti država članica da ograniče ili zabrane uzgoj genetski modificiranih organizama (GMO-a) na svojem državnom području.

Države članice odrekle su se svog prava autorizacije GMO sjemena kojeg su prenijele na europsku razinu, odnosno na Komisiju. Pala je i posljednja linija obrane da Europa ostane slobodna od genetski modificiranih organizama.

“Iako je 500 milijuna građana i 19 država članica izričito protiv uzgoja GMO-a, u Europskom parlamentu izglasana je Direktiva kojom se omogućava državama članicama da ograniče ili zabrane uzgoj GMO-a. Time je dana lažna sigurnost kako države članice na demokratski način mogu odlučivati o uzgoju GMO kultura na svojem teritoriju. Europska unija popustila je pritiscima multinacionalnih kompanija jer je dosadašnji postupak omogućio autorizaciju samo dvije GMO kulture na razini EU. Nakon ovoga možemo očekivati kako će se broj autoriziranih GMO kultura eksponencijalno povećavati. Zbog toga što se radi o EU proizvodu, to će neminovno dovesti do toga da će GMO završiti u hrani na europskim, a ujedno i hrvatskim stolovima.” - kaže Škrlec.

Proizvođači GMO-a ulažu znatna sredstva u dokazivanje opravdanosti GMO-a protiv kojih se pojedine države članice nemaju kapaciteta ni resursa boriti. Zastupnik Škrlec smatra kako izglasana Direktiva predstavlja lažnu sigurnost

“Nakon ovoga možemo očekivati kako će se broj autoriziranih **GMO kultura eksponencijalno povećavati**. Zbog toga što se radi o EU proizvodu, to će neminovno dovesti do toga da će GMO završiti u hrani na europskim, a ujedno i hrvatskim stolovima.”

nost od zabrane GMO-a zbog toga što jednom dobivena autorizacija za dio država članica omogućava jednostavnije proširenje autorizacije na druge države članice. U slučaju protivljenja, Hrvatska bi morala znanstveno dokazati opravdanost zabrane.

“Sve hrvatske županije deklarirane su kao područja slobodna od GMO-a, međutim, ova Direktiva to ugrožava. Tampon zona više nema! Iluzija je kako se njome može spriječiti prirodno prekogranično zagađenje GMO-om. To direktno ugrožava ekološku i zdravu proizvodnju hrane kao

posljednje šanse za oporavak hrvatske poljoprivrede kroz mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Indirektno će uzrokovati demografsko propadanje hrvatskog sela.” - izjavio je Škrlec.

Za ORaH je održiva poljoprivreda sektor od najveće važnosti zato što je održiva poljoprivreda strateška i temeljna grana privrede Republike Hrvatske; opskrbljenost hranom osnovni je preduvjet suvereniteta i održivosti hrvatskog društva koje otvara veliki broj radnih mjesta te izvor sirovine za razvoj industrije i uslužnih djelatnosti. Osim toga, održiva poljoprivreda oblikuje krajobraz, štiti okoliš, čuva bio-raznolikost i rezervoare vode te čuva život na ruralnom prostoru koji obuhvaća više od 90% teritorija Hrvatske.

PROTIV IZGRADNJE TERMoeLEKTRANE NA UGLJEN U PLOČAMA

Zastupnik u Europskom parlamentu, Davor Škrlec, pozvao je javno građanke i građane Ploča na što veći odaziv referendumu 25. siječnja kojim se odlučivalo za ili protiv izgradnje termoelektrane na ugljen.

"25. siječnja važan je dan za Ploče, ali jednako tako važan za Dubrovačko-neretvansku županiju i cijelu Hrvatsku. Referendum o termoelektrani na uvozni ugljen treba biti izjašnjavaње građana Ploča za sigurnu i zdravu budućnost u kojoj će kao dobri gospodari iskoristiti svoje bogate potencijale obnovljivih izvora energije koji su njihovo vlasništvo. Ustupanjem životnog prostora na raspolaganje za tuđe vlasništvo i malu osobnu korist trajno će se ugroziti poljoprivreda, ribarstvo, turizam i što je najvažnije zdravlje ljudi zaagađenjem okoliša." - istaknuo je Škrlec.

S obzirom na već od prije poznat stav ORaH-a i činjenicu kako ovakvi projekti Vlade RH ne doprinose ciljevima zacrtanim strategijom Europa 2020 i preuzetim obvezama Hrvatske članstvom u Europskoj uniji, a ujedno smanjuju i potencijale za održivi razvoj cijelog kraja, zastupnik Škrlec pozvao je sve građane da zaokruže PROTIV izgradnje termoelektrane na ugljen. Također, zastupnik ORaH-a istaknuo je svoju punu podršku udruzi građana Škanj i ostalim građanskim inicijativama koje se zalažu protiv izgradnje termoelektrane u Pločama.

Nakon održanog referenduma zastupnik Škrlec čestitao je svim građankama i građanima Ploča na velikom odazivu i glasovanju protiv izgradnje termoelektrane na ugljen čime su otvorili vrata održivom razvoju i obnovljivim izvorima energije.

U organizaciji zagrebačkog ureda Heinrich Böll Stiftungu i Zelene Europske Fondacije (GEF) u prosincu 2014. održala se rasprava o Transatlanskom trgovinskom sporazumu između SAD-a i Europske unije (TTIP) na kojoj je sudjelovao i zastupnik ORaH-a Davor Škrlec. U uvodnom izlaganju njemačka zastupnica Zelenih u Europskom parlamentu, Ska Keller, istaknula je svoju zabrinutost zbog uvođenja štetnog pravnog mehanizma tzv. ISDS (*Investor to State Dispute Settlement*) koji omogućava stranim korporacijama tužbu i naplatu štete od strane države ukoliko

njene zakonske odluke imaju utjecaj na smanjenje njihovih profita. Na tribini su još sudjelovali Bojana Percan iz Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, Bernard Ivčić iz Zelene Akcije, ekonomist Vladimir Cvijanović iz Grupe 22, te kao moderator Vedran Horvat, voditelj zagrebačkog ureda Heinrich Böll Stiftungu. U dvosatnoj raspravi izneseno je niz kontroverzi koje se tiču zatvorenosti procesa pregovora, a dotaknuli su se i uspješnosti europske građanske inicijative koja je prikupila više od milijun potpisa.

Na poziv zastupnika Davora Škrleca, tijekom prosinca Strasbourg su posjetili novinari **Televizije Student i studentskih novina Global** kako bi se upoznali s radom Europskog parlamenta i aktivnostima Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a. Ovom prilikom, ekipa mladih novinara iz Hrvatske pratila je plenarnu sjednicu Europskog parlamenta i napravila **prilog** o tome kako izgleda radni tjedan zastupnika ORaH-a u Strasbourg. Mladi su dobili priliku saznati iz prve ruke na koji način funkcioniraju institucije Europske unije te koje zakonodavne ovlasti imaju zastupnici u najvećem predstavničkom tijelu građana EU-a.

Na siječanjskoj sjednici Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane Europskog parlamenta sudjelovali su predstavnici mladih Europljana u sklopu projekta **European Youth Event 2014** koji su ovom prilikom prezentirali vlastite ideje i razmijenili mišljenja sa zastupnicima. "Izuzetno mi je drago što su mladi prepoznali novi model cirkularne ekonomije u obliku eko-inovacija i ekodizajna koji proizvodima mogu produžiti vijek trajanja te im omogućiti novu namjenu. Cjeloživotno obrazovanje i mobilnost temelji su stvaranja novih ideja i pogleda, a jedino mladi mogu pokrenuti novi val pozitivnih promjena koje će značajno utjecati na društvo. Imaju stoga moju punu podršku" - poručio je zastupnik Škrlec na Odboru.

Zastupnik Davor Škrlec tijekom siječnja održao je predavanje studentima poslijediplomskog studija "Prilagodba Europskoj uniji: upravljanje projektima i korištenje fondova i programa Europske unije", **na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu**, o dinamici odnosa političkih grupacija u Europskom parlamentu i načinu na koji zastupa zelene politike. Također, zastupnik ORaH-a osvrnuo se i na uspostavu Energetske unije kao jednom od prioriteta nove Europske komisije. Studenti su pitanjima i zanimljivom raspravom izrazili veliki interes za teme ekologije i održivog razvoja s posebnim naglaskom na prilike u Hrvatskoj.

ORaH otvorio info ured za građane u Varaždinu

Od sredine rujna 2014. godine Gradska organizacija ORaH Varaždin svoje sjedište i službene prostorije ima u ulici Tome Blažeka 3a u Varaždinu. Zahvaljujući potpori i zalaganju aktivnih članova varaždinske Gradske organizacije iznajmljen je i uređen manji prostor u centru grada kako bi se osigurali optimalni uvjeti za rad stranke na lokalnoj razini i njezino prisustvo u Varaždinu učinilo vidljivijim.

Predsjednica stranke Mirela Holy službeno je otvorila prostor u studenom 2014. pa je od tog dana prostor postao i Info ured ORaH-a u Varaždinu. Osim za potrebe rada stranke, namijenjen je i neposrednom kontaktu s građanima. Za građane je otvoren srijedom od 17 do 19, te subotom od 9 do 12 sati. Prilikom otvaranja Ureda predsjednik varaždinskog ogranka ORaH-a Dragan Gradečak je naglasio: „Svrha je ureda izravna komunikacija s građanima što danas u politici nedostaje. Građani se ovdje mogu informirati o stranci, a mogu doći i s prijedlozima za kreiranje lokalne politike ORaH-a.“

Pored ostalog, u našim prostorijama moguće je učlaniti se u stranku, izraziti svoju želju za volontiranjem, iznijeti komunalne ili druge lokalne probleme, što se sve uredno bilježi u bazu podataka Gradske organizacije, jer će ti podaci pokazati kojim se problemima i njihovom rješavanju stranka u svom radu treba usmjeriti. Otvaranju Ureda prisustvovali su i brojni dragi gosti iz drugih

stranačkih ogranaka pa je to bila odlična prilika za stranačko druženje i upoznavanje s aktualnostima u drugim sredinama. Sadašnje aktivnosti GO Varaždin usmjerene su izgradnji infrastrukture stranke, a Info ured je postao središnje mjesto aktivnosti - sastanaka, dogovora i rada u stranci.

TEKST PRIPREMIO:
Davor Brđanović

Želeći predstaviti politike ORaH-a, približiti ih građanima i raspraviti lokalne specifičnosti vezane uz te politike, GO ORaH Varaždin tijekom prve polovice 2015. godine organizira i niz javnih tribina:

07.02.2015.	Održivo gospodarenje šumama - Emilija Seidl Upotreba biomase u energetske svrhe - Tibor Vuković moderator tribine - Danijel Tomljanović
21.02.2015.	Kvalitetno obrazovanje kao pretpostavka održivog razvoja - Davor Brđanović
07.03.2015.	Aktivno uključivanje građana u proces donošenja proračuna - Zvonimira Martinčević i Marija Schubert Anadolac moderator tribine - Dino Vidić
21.03.2015.	Gospodarenje otpadom - Dražen Čelar moderator tribine - Danijel Tomljanović
11.04.2015.	Ravnopravnost spolova - Željko Porobija moderator tribine - Sandra Vračan
02.05.2015.	Varaždin Grad kulture - Nataša Maričić

Tribine se održavaju u 11 sati u prostorijama V. mjesnog odbora Šterova 24, Varaždin

U BJELOVARU SVEČANO OBILJEŽENA PRVA GODIŠNJICA PRVE GRADSKJE ORGANIZACIJE ORAH-a U HRVATSKOJ

Politika treba biti posao u javnom interesu

U Bjelovaru je 18. siječnja 2015. godine obilježena prva godišnjica osnivanja prve Gradske organizacije ORaH-a u Hrvatskoj. Obilježavanju prve godišnjice gradske organizacije ORaH-a u Bjelovaru nazočili su predsjednica ORaH-a Mirela Holy i potpredsjednik Davor Škrlec, predsjednik Središnje regije Saša Horvath, tajnica Središnje regije Sandra Vračan te veći broj gostiju iz susjednih gradova, predsjednica GO Križevci Lidija Kerin, povjerenica GO Koprivnica Katarina Pavelić-Gaži, članica Glavnog foruma, predsjednik i tajnik GO Dugo Selo Dean Novački i Dinko Ku-

laš, članica GO Daruvar i članica predsjedništva Središnje regije Silvija Dropulić te predstavnici sponzora i bjelovarskih medija. Obilježavanje je započelo dočekom predsjednice ORaH-a Mirele Holy i njezinih suradnika u Autokući Kržak gdje su goste pored domaćina pozdravili predsjednik i potpredsjednica GO Bjelovar Dragutin Hubak i Marina Demšić te tajnik GO Tugomir Pemper. Potom je u središnjem gradskom parku ispred paviljona održana konferencija za novinare na kojoj je predsjednik GO Bjelovar i predsjednica Holy odgovarala na pitanja

“POLITIKA TREBA BITI POSAO U JAVNOM INTERESU” POSEBNO JE NAGLASILA U SVOM OBRAĆANJU NA PRVOJ OBLJETNICI ORAH-A U BJELOVARU PREDsjednica MIRELA HOLY

novinara o aktualnim političkim i gospodarskim pitanjima. Prije odlaska na svečanost obilježavanja godišnjice ORaH-a, predsjednica Holy i gosti prošetali su gradom i u popularnom gradskom kafiću na bjelovarskom šetalištu popili kavu uz druženje s građanima. Prije početka svečane sjednice u Izletištu „Vinia“, domaćini su upoznali sve goste sa svojim

seoskim imanjem, proizvodnjom vina i planovima u razvoju agroturizma. Na početku svečanosti okupljenima se obratio predsjednik GO Dragutin Hubak:

"Prije točno godinu dana, 18. siječnja 2014. godine započela je povijest razvoja politike održivog razvoja na području Bjelovarsko-bilogorske županije formiranjem Gradske organizacije ORaH-a u Bjelovaru. Bili smo prva osnovana Gradska organizacija u Hrvatskoj. Pitali su nas i još pitaju sugrađani, zašto smo se odlučili za ORaH! Kratak odgovor je: zato što se ne mirimo s postojećim stanjem; zato što smatramo da politika može, mora, i treba biti posao u javnom interesu.

Zbog toga smo mnogo vremena i truda posvetili kontaktima s građanima, prezentirali našu politiku i motivirali građane da se priključe našoj politici i stranci. U proteklih godinu dana održali smo tri samostalne tiskovne konferencije na kojima smo predstavili rad sva tri Foruma: Foruma za gospodarstvo, Foruma za zaštitu okoliša i Foruma za ljudska prava i pravdu. Održavamo gotovo svaki tjedan sastanak Foruma Gradske organizacije na kojima pripremamo nove aktivnosti i o svim aktivnostima izvještavamo medije.

Uspješno smo odradili nekoliko lokalnih akcija, ali i pripremu i realizaciju izbora za EU parlament. Također smo uspješno proveli unutarstranačke izbore i radili na podizanju stranačke infrastrukture u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Izabrali

smo predsjednike sva tri foruma i održali više predavanja za članove i simpatizere s područja Županije o aktualnim pitanjima iz gospodarstva, ljudskih prava i zaštite okoliša. Planiramo dalje raditi na jačanju gradske organizacije kroz nove članove i prezentaciju javnih politika i organizaciju lokalnih akcija, a također podizati stranačku infrastrukturu po gradovima i općinama."

Na kraju svog obraćanja predsjednik GO Hubak zahvalio je predsjednici Holy i njenim suradnicima, svim gostima i članovima stranke što sudjeluju u svečanosti kao i svim donatorima. Za prvu godišnjicu čestitke su uputili svi gosti poželjevi uspješan rad i u sljedećem razdoblju, posebno kada je riječ o parlamentarnim izborima.

Slavljenicima i okupljenim članovima ORaH-a obratila se i predsjednica ORaH-a Mirela Holy koja je ocijenila proteklu godinu dana uspješnom i naglasila da se u daljnjem radu što više treba usmjeriti prema

stvaranju društva u kojem će biti mjerljivi kriteriji rada, u kojem će se vrednovati ljudi prema rezultatima, a ne prema tome koga netko negdje ima. Pritom je iz plana rada u ovoj godini izdvojila parlamentarne izbore do kojih bi ORaH trebao biti treća politička opcija u Hrvatskoj, a prva stranka lijevice.

Na pitanje kako do glasača, odgovorila je kako je potrebno promovirati politiku kao posao u javnom interesu i naglasila da su također važna programska rješenja i da treba motivirati građane da se uključuju u proces izrade programskih projekata stvarajući široku programsku infrastrukturu. Zato je nužno da se dobre ideje razmjenjuju s višim razinama ORaH-a kako bi što veći broj članova bio uključen u izradu svih politika ORaH-a.

Nazočnima se također obratio i potpredsjednik ORaH-a Davor Škrlec, zastupnik u Europskom parlamentu koji je već u kratkom razdoblju svog mandata nametnuo niz aktualnih tema koje trebaju Hrvatsku afirmirati kao ravnopravnu zemlju europskog kruga kada je riječ o gospodarstvu i zaštiti okoliša. Pozvao je na kontinuiranu suradnju po svim pitanjima jer je to garancija da će i rezultati u provođenju stranačkih politika biti bolji, a također i uspjeh stranke u cjelini.

TEKST PRIPREMIO:

Tugomir Pemper,
tajnik GO ORaH-a Bjelovar

Priključite se kampanji Global Divestment Day

13. i 14. veljače u borbi protiv klimatskih promjena

GLOBAL DIVESTMENT DAY nova je kampanja u borbi protiv klimatskih promjena koja poziva sve institucije, bilo javne ili privatne da povuku svoj novac iz kompanija povezanih s fosilnim gorivima. Svaki pa i najmanji korak u odustajanju od financiranja onih koji zagađuju naš okoliš, znači smanjivanje dobiti fosilne industrije i njezinog utjecaja. Sve više takvih uspjeha stvaraju dinamiku ekonomskih odnosa koja će poticati i stvarati prostore za ulaganja i prelazak na sigurnu, čistu i obnovljivu energiju kako bismo zaštitili naš jedini planet. Samoslužuća fosilna industrija pripada prošlosti, priključite se i ti globalnoj kampanji.

Kako bi se postigao dogovoreni cilj smanjivanja globalnog zatopljenja na 2°C, mora se drastično smanjiti emitiranje CO₂. U praksi to znači da dvije trećine sadašnjih zaliha fosilnih goriva mora ostati u tlu te ih tvrtke fosilnih goriva ne smiju spaliti. Izvršenje cilja 2°C će pretvoriti rezerve fosilnih goriva u bezvrijedna ulaganja. Tim činom dionice i ulaganja kompanija fosilnih goriva postat će precijenjene.

Iz razloga što brojni investitori, od mirovinskih fondova do osiguravajućih društava i javnih ustanova imaju udjela u tim dobrima, suočeni smo s "financijskim balonom", ugljični balon koji predstavlja ekonom-

ski i financijski rizik za Europu, a i šire. Pokret Global Divestment Day poziva sveučilišta, mirovinske fondove, crkve, općine, banke i druge financijske aktere da povuku svoj novac iz kompanija povezanih s fosilnim gorivima. Ovaj pokret sličan je onima iz 80-tih i 90-tih koji su pozivali na deinvestiranje duhanske industrije te južnoafričkih tvrtki za vrijeme apartheida.

Global Divestment Day je primarno pokrenut od nevladine organizacije **350.org** i studenata, ali je stekao pozornost i drugih. Prije godinu dana 350.org je pokrenula europsku deinvesticijsku kampanju Fossil Free Europe s obučanim timom aktivista i organizacijom nacionalnih kampanja

koje su pokrenute u Velikoj Britaniji, Švedskoj, Njemačkoj, Francuskoj i Nizozemskoj. Mnogi slavni podržavaju cilj pokreta (Desmond Tutu, Al Gore, Paul Krugman, Naomi Klein i drugi).

Što je novo?

Ideja kampanje Global Divestment Day daje novu perspektivu, novi instrument i novi set aktera u klimatskoj kampanji. Dok su klasične klimatske kampanje snažno usmjerene argumentima znanosti o okolišu i klimi, ideja deinvestiranja predstavlja novu ekonomsku i financijsku logiku po pitanju zaštite od emitiranja CO₂. Također, poziva aktiviste koji aktivno upravljaju ili snose odgovornost za financijska sredstva (od menadžera investi-

cijskih fondova, direktora mirovinskih fondova te savjetnika zaduženih za javne proračune) da mijenjaju svoje strategije ulaganja u svjetlu očekivanog pada vrijednosti sredstava vezanih za fosilna goriva. Aktivisti ne moraju nužno dijeliti etička načela s klimatskim aktivistima, ali mogu biti indirektni podržavatelji.

Odlučivanja više nisu ograničena na međunarodne konferencije, strategije više nisu ograničene na stvaranje javne svijesti ili pritisak pravnim akcijama. Uspjesi se mogu postići na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili sektorskoj razini ako grad, tvrtka, crkva ili visoko učilište počne povlačiti investicije. Više takvih pobjeda može stvoriti dinamičnu koja će poticati i kreirati novi prostor za sudjelovanje.

Prvi uspjesi

Neka sveučilišta, kao što je Sveučilište u Glasgou, već su povukli svoje investicije iz fosilnih goriva. U Norveškoj, veliki mirovinski fond Storebrand povukao je investicije iz 19 tvrtki koje se bave fosilnim gorivima kako bi osigurao "dugoročan stabilni povrat" jer će te dionice "biti bezvrijedne u budućnosti". U Austriji Allianz AG osiguranje je prekinulo svoja ulaganja u eksploataciju ugljena. U Velikoj Britaniji ministar Ed Davey je upozorio na drugorazrednu krizu fosilnih goriva. U Njemačkoj, Zeleni iz gradskog vijeća grada Münstera uveli su odgovarajuće rezolucije za svoj grad. U Švedskoj, grad Örebro obvezao se povući svoja sredstva iz fosilnih goriva i uskladiti svoje investicije s ciljevima zaštite okoliša.

PRIKLJUČI SE I TI!

Preko 50 različitih inicijativa pokrenuto je diljem Europe i svijeta. Sve informacije o događajima koji će se održati **13. i 14. veljače** ili načinu organizacije događaja na lokalnoj razini, moguće je saznati na web stranici: <http://gofossilfree.org/divestment-day>

KOJE MOGUĆNOSTI NAM DONOSI JADRANSKO-JONSKA STRATEGIJA?

Četiri stupa: Plavi rast, održivi turizam, zaštita okoliša i povezivanje regija

Jedna od brojnih mogućnosti Jadransko-jonske strategije je razvoj i napredak cjelokupne regije te postizanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije.

Davor Škrlec

izvjestitelj u sjedištu Zelenih/ESS-a za Jadransko-jonsku strategiju Europske unije

Nedavno je pokrenuta Strategija Europske unije za Jadransko-jonsku regiju koja ima za cilj promicati održivi gospodarski i društveni napredak u regiji. U strategiju je uključeno osam zemalja: četiri države članice EU-a (Hrvatska, Grčka, Italija, Slovenija) i četiri države koje nisu članice EU-a (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija). Ova regija obuhvaća zemlje koje dijele neke zajedničke geografske i povijesne značajke, ali čiji kapaciteti nisu dovoljno iskorišteni. Temelj ovoj strategiji jest mišljenje kako će svaka od tih zemalja postići najbolji napredak upravo ako djeluje u okviru makroregionalne strategije, što podrazumijeva zajednički akciju i suradnju s ciljem postizanja gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije. Ovakve makroregionalne strategije Europske unije svojim integriranim pristupom otvaraju mogućnosti za sveobuhvatni razvoj određene regije, i to na način da rješavaju zajedničke izazove te suradnjom rade na maksimalnom iskorištavanju potencijala.

Strategija ima četiri glavna stupa razvoja, a svi su međusobno isprepleteni te samo kvalitetnom implementacijom svih stupova možemo očekivati stvarni napredak. Navedeni stupovi jesu plavi rast, održivi turizam, zaštita okoliša te poveziva-

nje regije. Kad govorimo o plavom rastu, tu se prvenstveno misli na poticanje inovativnog rasta u morskom i pomorskom sektoru promicanjem mogućnosti zapošljavanja i poslovnih mogućnosti u plavom gospodarstvu. Ono što je bitno jest to kako plavi rast zahtijeva integrirano upravljanje obalnim područjem, uz osiguranje održivog korištenja mora i obala, te brigu o poboljšanju kvalitete morske vode i očuvanju bioraznolikosti.

Važnost turizma za Hrvatsku

Održivi turizam izuzetno je bitan za Republiku Hrvatsku s obzirom na činjenicu da turizam osigurava značajan izvor prihoda za građane naše zemlje. Zato je bitno znati da Hrvatska, zajedno s Albanijom, koordinira upravo ovaj stup strategije koji je namijenjen razvoju punog potencijala regije u smislu inovativnog kvalitetnog turizma uz poticanje poduzeća i otvaranje stabilnih radnih mjesta. Održivi turizam usko je povezan s plavim rastom jer bi kvalitetno iskorištavanje potencijala mora i obala pridonijelo bogatstvu regije, ali i osiguralo održivi i dugoročni razvoj aktivnosti vezanih uz turizam. Održivi turizam istovremeno predstavlja potencijal i nužnost jer bi on trebao omogućiti očuvanje prirodnog bogatstva regije, ali i proizvesti gospodarske i ekološke koristi, što u konačnici znači povećanje konkurentnosti sektora na globalnoj razini. Primjeri dobre prakse u Hrvatskoj već postoje, a jedan od njih jest program EkoPartner kojim se želi potaknuti integriranje okolišno odgovornog načina upravljanja malim turističkim objektima, razvijanje platforme za međusektorsku suradnju u poti-

canju održivih oblika turizma, ali i osvještavanje šire javnosti, nacionalne i lokalne uprave te turističkih zajednica i poduzetnika za pitanja zaštite okoliša i održivog razvoja.

Zaštita okoliša kao temelj cjelokupnog razvoja regije

Zaštita okoliša nužan je preduvjet za razvoj ostala tri stupa jer niti plavi rast niti održivi turizam nisu mogući ukoliko se ne poštuju načela zaštite okoliša. Povećanje kvalitete okoliša stup je kojemu treba posvetiti posebnu pozornost jer samo promišljenim i pažljivim djelovanjem u skladu s ovim načelom možemo očekivati realne rezultate u drugim stupovima. U konačnici to znači kako cijela Jadransko-jonska strategija ovisi o tome koliko će se uzeti u obzir načela zaštite okoliša te koliko kvalitetno će se raditi na promicanju obalne i morske biološke raznolikosti pazeći pritom na zaštitu mora i morskih staništa.

Izgradnja prometne infrastrukture

Povezivanje regije četvrti je stup Jadransko-jonske strategije. Ovaj stup izuzetno je bitan jer nudi brojne mogućnosti za napredak i razvoj. Naime, regija koja je obuhvaćena ovom strategijom izuzetno je loše prometno povezana, pogotovo ako je usporedimo s ostatkom Europe. Mjesta za poboljšanje povezanosti itekako ima, ali nam je potrebno promišljeno ulaganje u infrastrukturu, uz obaveznu brigu o zaštiti okoliša. Pri tome posebnu važnost ima cestovni promet koji pokazuje strukturu nepovoljnu za okoliš s obzirom na to da podaci za 2011. godinu govore kako je cestovni promet odgovoran za 95% ukupnih emisija plinova u prometu. Ono što predstavlja još veći razlog za

zabrinutost jest činjenica kako nacionalne projekcije iznesene u okviru pripreme Energetske strategije predviđaju rast ispuštanja stakleničkih plinova uzrokovanih prometnim sektorom u razdoblju od 2012. do 2025. godine, čak i u povoljnom scenariju nakon uvođenja mjera.

Kako bi Hrvatska trebala iskoristiti svoj geostrateški položaj?

Glavna snaga prometnog sektora u Republici Hrvatskoj proizlazi iz povoljnog geostrateškog položaja zemlje. Kad govorimo o cestovnoj povezanosti Hrvatske, tu se kao poseban problem ističe pitanje Dubrovnika i njegove odsječenosti od ostatka Hrvatske. Mišljenja sam kako ne smijemo čekati dugoročan projekt izgradnje Pelješkog mosta jer je nužno što prije povezati teritorij Dubrovačko-neretvanske županije s ostatkom Hrvatske, ali i Europske unije. Brza cesta na Pelješcu se mora napraviti, a nakon toga treba tražiti rješenja u okviru ove makroregionalne strategije. Također, kad govorimo o povezivanju regije, jedan od načina povezivanja jest i iskorištavanje pomorskih luka. U konkretnom primjeru Pelješca i Dubrovačko-neretvanske županije, smatram kako trebamo iskoristiti naše znanje u brodogradnji te izgraditi trajekte koji imaju niske emisije i time smanjiti negativni utjecaj na okoliš. To će značiti kako imamo još jedan proizvod koji će postati konkurentan na svjetskom tržištu jer trajekti s manjim negativnim utjecajem na okoliš predstavljaju temelj transportnog pomorskog prijevoza u budućnosti. Tu smo otvorili još jedan problem prometne povezanosti u Republici Hrvatskoj, a to je problem pomorske povezanosti i neiskorištenosti pomorskih luka.

Šest glavnih luka (Rijeka, Zadar, Šibenik, Split, Ploče i Dubrovnik) smješteno je duž kopnene obale te su sve proglašene lukama od osobitog međunarodnog gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku. Hrvatske morske luke imaju izrazito povoljan geostrateški položaj, a trenutno na

tržištu Europske unije na jadranske luke otpada samo 3% ukupnog tereta što govori o velikom potencijalu za rast teretnog prometa u svim lukama na Jadranu. Ovakav način prijevoza tereta ekološki je prihvatljiviji s obzirom na to da smanjuje emisiju negativnih tvari u okoliš. Ovo je još jedan dodatni razlog za razvoj brodogradilišta za izgradnju trajekata s niskom emisijom koji će nam osigurati veću konkurentnost na globalnom tržištu. Luka Rijeka, kao dio transeuropske prometne mreže (TEN-T), ali i luke Ploče i Split, imaju najveći tržišni potencijal za pretovar tereta, međutim, njihov daljnji razvoj ovisi o razvoju njihove povezanosti sa željeznicom, stoga je najvažniji projekt u zajedničkom interesu za sektor teretnog pomorskog prometa razvoj i izgradnja kvalitetnih željezničkih pruga koje će povezivati Hrvatsku s ostatkom Europske unije.

Rješenja za alarmantnu situaciju hrvatskih željeznica

Općenito govoreći, stanje željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj je alarmantno. Iako hrvatska mreža željeznica obuhvaća oko 2.600 kilometra i predstavlja dobar omjer kilometara i stanovnika zemlje, većinu željezničke mreže čine jednokolosječne pruge, dok je samo 36% pruga elektrificirano. Samo 5,4% željezničkih pruga može podnijeti brzine od oko 150 km/h,

a samo njih 17% postiže maksimalnu brzinu iznad 100 km/h. Puno je problema u našim željeznicama, počevši od malih brzina koje su daleko od europskih, zatim tu je i problem udaljenosti između stajališta te zastarjela prometna kontrola i signalizacijski sustav. Svi ovi nedostaci imaju izravan utjecaj na prometni kapacitet linija te konkurentnost željeznice kao prometnog pod-sustava.

Usklađivanje sa standardima Europske unije

Mjesta za napredak ima dosta, a potrebno je provesti modernizaciju preostalih dijelova linija transeuropske prometne mreže kako bi se osigurala veća iskorištenost željeznica kako za putnički, tako i za teretni prijevoz. Ono što je definitivno nužno jest povećati održivost mreže željezničkih pruga reorganizacijom sektora, unapređenjem učinkovitosti održavanja te smanjenjem utjecaja na okoliš. Jadransko-jonska strategija nosi sa sobom brojne mogućnosti, a rezultat ovisi samo o nama. Regija kojoj pripadamo regija je koja je pretrpjela brojne nedaće u nedavnoj prošlosti, stoga moramo što prije prionuti na posao i početi iskorištavati sve resurse koje nam je Europska unija stavila na raspolaganje kako bismo što prije ispravili nedostatke i usmjerili Hrvatsku, ali i cijelu regiju, u pravcu koji vodi ka ujednačavanju sa standardima Europske unije.

NAJAVA ODRŽIVOG MEĐUNARODNOG FORUMA U ZAGREBU

Zelena kohezijska politika 2014.-2020.

Međunarodni susret će se održati u organizaciji Kluba zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza u Europskom parlamentu i Ureda zastupnika Davora Škrleca.

U jesen 2014. Europska komisija potvrdila je Partnerski sporazum s Republikom Hrvatskom nakon čega su uslijedili Operativni programi za provedbu europske kohezijske politike u razdoblju 2014. - 2020.

Unatoč mišljenju kako su projekti koji će se realizirati u Hrvatskoj već određeni ili čak potvrđeni, to nije tako. Izbor budućih investicija u konkretnim projektima treba biti rezultat interesa lokalnog stanovništva u regijama u kojima žive, a ne samo odluke nacionalnih vlada.

Novo financijsko razdoblje 2014. - 2020. tako dobiva tzv. partnersko načelo u planiranju i provedbi projekata, što je smislenije, jer ako govorimo o globalnom svijetu, nužno je govoriti o lokalnom okruženju i prostoru u kojem živimo. Pitanja koja se nameću su sljedeća: Na koji način želimo živjeti u zajednici kojoj pripadamo i kojim područjima ćemo namijeniti raspoloživa sredstva?

Moramo graditi na novim, drugačijim i održivim politikama. Europa pri tome ima na raspolaganju snažne mehanizme i kreativne ideje. Također, sredstva iz Kohezijskog fonda mogu pred-

tavljati važnu razliku između održivo orijentiranih investicija koje će imati dugoročne pozitivne učinke za širu zajednicu i onih slabo promišljenih ulaganja u projekte koji služe samo u svrhu potrošnje „raspoloživih“ resursa.

Domaćoj javnosti želimo predstaviti održive primjere korištenja kohezijskih sredstava, ali također i pridonijeti širenju dobro provedenih i dokazanih praksi koje mogu pomoći

u oživljavanju gospodarskih aktivnosti u Hrvatskoj i dovesti do kvalitetnije suradnje među dionicima na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Pripremili smo međunarodnu konferenciju pod nazivom Zelena kohezijska politika 2014. - 2020. čiji je cilj sagledati temelje na koji način raspolagati sredstvima Kohezijske politike, koji su ključni alati za pomoć državama članicama Europske unije u ispunjavanju strategije

Kako možemo pristupiti problemu globalnih klimatskih promjena na lokalnoj razini?

Što europske države mogu naučiti jedne od drugih kako bi unaprijedile korištenje obnovljivih izvora energije?

Koje lokalne i regionalne mogućnosti imamo kao alternative trenutnim metodama proizvodnje energije?

„Europa 2020.“ kako bi se postigli važni ciljevi kao što su stvaranje zelenih radnih mjesta, konkurentnost poduzeća, gospodarski rast, održivi razvoj i poboljšanje kvalitete života građana.

Na međunarodnoj konferenciji Zelena kohezijska politika 2014. - 2020. bit će predstavljeni Operativni programi za provedbu europske kohezijske politike u razdoblju 2014. - 2020., kao i neki veliki projekti koji su provedeni u različitim europskim državama, financirani kroz strukturne i investicijske fondove Europske unije. Projekti koji ćemo predstaviti ostvaruju zavidne društvene učinke, brinu o zaštiti okoliša, povećavaju energetska učinkovitost i održivo raspoložu resursima, otvarajući tako nova zelena radna mjesta.

Na konferenciju pozivamo gradonačelnike, poduzetnike i po-

slovne ljude, zajedno s predstavnicima nevladinih organizacija, koji se zalažu za razvoj koncepta održivog razvoja u Hrvatskoj.

Među ostalima, poziv su prihvatili: Neven Mimica, povjerenik Europske komisije za međunarodnu suradnju i razvoj; Corina Cretu, povjerenica Europske komisije za regionalnu politiku; Reinhard Bütikofer, supredsjedatelj Europske stranke zelenih, dr. Igor Šoltes, zastupnik Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu (Slovenija), Bronis Rope, zastupnik Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu (Litva), prof. dr. sc. Davor Škrlec, zastupnik Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu (Hrvatska), Katarina Grgas Brus, Opća uprava za okoliš, Europska komisija, Simone Reinhard, politički savjetnik u Odboru za regionalni

razvoj Europskog parlamenta, Zeleni/ESS, Marcus Trilling, koordinator za EU fondove, Rupert Gole, gradonačelnik Općine Šentrupert u Sloveniji, i mnogi drugi.

PRIJAVITE SE!

Sudjelovanje na konferenciji je besplatno, a registracija za ograničen broj sudionika moguća je putem **on-line prijavnice**.

Program je dostupan na službenoj **web stranici**, a za sve ostale informacije stojimo vam na raspolaganju putem sljedeće e-mail adrese: office-MEP@davor-skrlec.eu.

Veselim se vašem sudjelovanju na konferenciji za koju smo okupili vrhunske stručnjake s područja kohezijske politike, a sve u svrhu provedbe održivih i što uspješnijih projekata na dobrobit svih građana.

Konferencija će se održati **6. ožujka 2015. godine** u **Hotelu International Zagreb**, u dvorani **Grand Salon**, od **9 do 16 sati**. Događaj će okupiti **istaknute stručnjake u području zelenih politika iz Europe i Hrvatske**, nositelje javnih dužnosti i sve druge koji će u otvorenom dijalogu na međunarodnoj razini razmijeniti svoja iskustva i mišljenja.

Aktivnosti s plenarne sjednice

Zeleni | ESS
u Europskom parlamentu

NAPAD NA CHARLIE HEBDO

Brutalni i besmisleni napad na ured francuske satirične publikacije Charlie Hebdo bio je u fokusu početka plenarne sjednice u Strasbourgu. Zeleni/ESS snažno su osudili napad te izrazili solidarnost s obiteljima, prijateljima i kolegama žrtava. Ovaj čin je napad na duh zajedništva, kao i na medijske slobode, središnji stup našeg demokratskog društva. Važnije je nego ikad braniti ove zajedničke europske demokratske principe i vrijednosti.

MIGRACIJA, GRANICE I MEDITERANSKE TRAGEDIJE

Dok krijumčari ljudima pokušavaju stvoriti nove puteve i taktike na Mediteranu, stavljajući živote očajnih migranata u opasnost, zastupnici Europskog parlamenta počeli su razgovarati o potrebnom odgovoru EU-a na ovu problematiku. Zeleni su kritizirali odluku da se prekine misija Mare Nostrum, koja za cilj ima spašavanje života na moru, te je odlučili zamijeniti s ograničenijom misijom Triton, koja je usredotočena na obalne vode. Moramo razmisliti o pristupu europskim granicama i usredotočiti se na zaštitu života migranata, kao i osigurati pravilan pravni sustav za migrante koji dolaze u Europu.

UKRAJINA, RUSIJA I ULOGA EUROPSKE UNIJE

Zastupnici su raspravljali o situaciji u Ukrajini i ulozi EU-a nakon najnovijih zbivanja. Usvojena rezolucija uključuje zahtjev za stroge uvjetovanosti za bilo koju europsku financijsku pomoć Ukrajini, posebice u borbi protiv korupcije, i poziva za punu provedbu protokola iz Minska. Zeleni vjeruju da EU treba nastaviti prezentirati snažno i ujedinjeno lice prema Rusiji, s ciljem da rezolucija osigura mirno rješavanje sukoba i poštivanje demokratske i proeuropske težnje Ukrajinaca, istovremeno štiteći integritet Ukrajine.

Zelena energetska unija i Zeleni investicijski plan za Europu

Europska unija suočava se s problemom energetske sigurnosti. Klub zastupnika Zelenih/ESS-a predstavio je svoju viziju **Zelene energetske unije** koja bi trebala doprinijeti većoj aktivnosti i sudjelovanju građana u samoj tranziciji prema zelenoj energiji, smanjenju emisija i korištenju većeg udjela obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti. Naglasak je na stvaranju novih zelenih radnih mjesta i smanjenju ovisnosti o uvozu goriva. Tranzicija prema nisko-ugljičnom gospodarstvu, ali i društvu u cjelini, ne može proći bez aktivnog udjela građana, smatraju Zeleni. Kao alternativu Junckerovom investicijskom planu, Zeleni/ESS u

svom **Zelenom investicijskom planu** za Europu navode prijedloge koji bi mobilizirali daleko ambiciozniji iznos javnih sredstava koji realno mogu iznositi 750 milijardi eura. Međutim, ne radi se samo o ukupnom iznosu, već i o smjeru ulaganja. Konkretno, ciljevi moraju biti stvaranje Zelene energetske unije, reorientacija gospodarstva te stimulacija društvenih i zelenih inovacija. Plan bi trebao dovesti do povećanja kupovne moći građana i poboljšati održivost javnih financija. Također, trebao bi biti korišten za rješavanje socijalne isključenosti i siromaštva te osnažiti sve građane da igraju dostojanstvenu ulogu u društvu.

Zelena energetska unija predstavlja zajedničku energetska politiku Europske unije **temeljenu na obnovljivim izvorima i energetska učinkovitosti**, kako bismo na **demokratski** način odgovorili najvažnijim **izazovima** našeg vremena.

ZELENA KOHEZIJSKA POLITIKA

Konferencija održivog razvoja

6. ožujka 2015. godine s početkom u 9:00 sati
Hotel International
Miramarska 24, Zagreb

